

**ΔΙΑΓΩΝΙΣΜΟΣ ΥΠΟΤΡΟΦΙΩΝ
ΦΡΟΝΤΙΣΤΗΡΙΟΥ ΟΙΔΑΝΙΚΩ
ΕΞΕΤΑΖΟΜΕΝΟ ΜΑΘΗΜΑ: ΝΕΟΕΛΛΗΝΙΚΗ ΓΛΩΣΣΑ ΓΕΝΙΚΗΣ ΠΑΙΔΕΙΑΣ
ΠΑΡΑΣΚΕΥΗ 16 ΙΟΥΝΙΟΥ 2017
ΣΥΝΟΛΟ ΣΕΛΙΔΩΝ ΤΕΣΣΕΡΙΣ (4)**

Παιδί και κινητό: ένα πρόβλημα που δεν λύνεται με απαγορεύσεις

Το ελληνικό υπουργείο Παιδείας αποφάσισε να απαγορεύσει τη χρήση και κατοχή των κινητών τηλεφώνων σε όλα τα σχολεία της επικράτειας. Η απόφαση αυτή πάρθηκε έπειτα από το δραματικό περιστατικό της Αμαρύνθου και την εκτεταμένη ανησυχία της ελληνικής κοινωνίας για το ενδεχόμενο κακοπροαίρετης χρήσης των κινητών με ενσωματωμένη κάμερα. Παγκοσμίως διεξάγεται ένας διάλογος για τις απειλές που μπορεί να επιφέρει η νέα αυτή τεχνολογία στη διατάραξη των ορίων μεταξύ δημόσιας και ιδιωτικής σφαίρας. Σε ακραίες περιπτώσεις, όπως αυτή της Σαουδικής Αραβίας, τα κινητά τηλέφωνα με κάμερα έχουν απαγορευθεί σε όλη την επικράτεια.

Όσον αφορά τα παιδιά, το πρόβλημα υπάρχει κι είναι σοβαρό. Ανήλικοι κακοποιούν ανήλικους χρησιμοποιώντας το κινητό τους τηλέφωνο, στέλνοντας απειλητικά μηνύματα (SMS) και διακινώντας οπτικό υλικό που έχει ληφθεί χωρίς τη συναίνεση του «θύματος». Ακόμα περισσότερο ανησυχητικό, το φαινόμενο του «happy-slapping» (ελληνιστί: χαρούμενο χαστούκι), όπου ανήλικοι, κι όχι μόνο, υφίστανται σωματική βία ή συμμετέχουν σε διεστραμμένα παιχνίδια, προκειμένου να παραχθεί αξιομνημόνευτο οπτικοακουστικό υλικό. Μέσα από τέτοια περιστατικά οι ψυχές των παιδιών συχνά τραυματίζονται κι οδηγούνται στην **απόγνωση**, καθώς το φαινόμενο έχει λάβει ανησυχητικές διαστάσεις σε **παγκόσμιο** επίπεδο.

Γίνεται σαφές ότι πρέπει να υπάρχουν κάποια όρια στη χρήση των κινητών από τα παιδιά, ακόμα περισσότερο δε, στον χώρο του σχολείου. Μέτρα προς αυτήν την κατεύθυνση λαμβάνονται παγκοσμίως. Σε πολλές περιπτώσεις για παράδειγμα η χρήση των κινητών έχει απαγορευτεί στα σχολεία από την κεντρική εξουσία, αλλά συνήθως η αντιμετώπιση ανατίθεται στη διακριτική ευχέρεια των διευθύνσεων των σχολείων, που λαμβάνουν μέτρα ανάλογα με τις συνθήκες που αντιμετωπίζουν. Είναι πάντως ενδιαφέρον ότι πλέον σε πολλές πολιτείες των Η.Π.Α. οι μέχρι πρόσφατα αυστηροί περιορισμοί επανεξετάζονται και τείνουν να γίνουν περισσότερο ελαστικοί. Αυτό συμβαίνει καθώς γονείς, καθηγητές και νομικοί πιέζουν προς αυτήν την κατεύθυνση, ενώ η απειθαρχία των μαθητών στις απαγορεύσεις συχνά ακυρώνει στην πράξη τις διατάξεις. Παράλληλα, δεν λείπουν οι φωνές που υπενθυμίζουν ότι οι ανήλικοι είναι κι αυτοί πολίτες με αυτόνομα δικαιώματα, ανεξάρτητα από τους γονείς τους, γεγονός που υποστηρίζεται κι από τη Σύμβαση των Ηνωμένων Εθνών.

Οι λόγοι της απήχησης που έχει το κινητό στους νέους είναι διάφοροι. Σύμφωνα με ερευνητές του φαινομένου, οι νέοι το χρησιμοποιούν κυρίως για να διατηρήσουν και να ενισχύσουν τις κοινωνικές τους σχέσεις. Το κινητό τηλέφωνο επιτρέπει στους νέους να υπερκεράσουν τα συχνά αναποτελεσματικά γι' αυτούς επικοινωνιακά σχήματα- κανόνες που έχουν επιβληθεί από τους ενήλικους σε όλους τους χώρους που κινούνται: σπίτι, σχολείο, κέντρα διασκέδασης. Ακόμα, το κινητό τηλέφωνο αποτελεί έναν ιδιόμορφο «ομφάλιο λώρο» ανάμεσα στον γονιό και το παιδί, επιτρέποντας πιθανόν τον μεγαλύτερο έλεγχο του, αλλά και δίνοντάς του τη δυνατότητα να διεκδικεί περισσότερες ελευθερίες. Μάλιστα, δεν είναι λίγοι αυτοί που ισχυρίζονται ότι το κινητό αποτελεί ένα σημαντικό βήμα στη διαδικασία ανεξαρτητοποίησης του νέου, καθώς είναι ένα μέσο που συμβάλλει στον σχηματισμό της ταυτότητας και στην απόκτηση της αυτονομίας του.

Το κινητό είναι ένα τεχνολογικό επίτευγμα της εποχής, που ήρθε για να μείνει. Δεν υπάρχει πλέον καμιά αμφιβολία ότι στο μέλλον το σύνολο του πληθυσμού των ανεπτυγμένων χωρών θα βρίσκεται σε μια διαρκή δυνατότητα επικοινωνίας. Πρέπει, όμως, να υπάρχουν σαφή όρια στη χρήση του. Ειδικά από τα παιδιά. Η αντιμετώπιση του προβλήματος με αυταρχικές ρυθμίσεις δεν αρκεί για να οδηγήσει στο επιθυμητό αποτέλεσμα. Ζητάμε από τα παιδιά μας να χρησιμοποιούν το κινητό με έναν τρόπο που να μην προσβάλλει τον εαυτό τους και τους άλλους. Ζητάμε να σέβονται την ατομικότητα των άλλων. Τέλος, τους ζητάμε να μην υποκύπτουν στη λατρεία της εικόνας, να μην προσπαθούν να βιώσουν την πραγματικότητα μέσα από μια κάμερα και μια οθόνη, αυτή του κινητού.

Πώς μπορούμε, όμως, να ζητάμε κάτι τέτοιο από τα παιδιά, όταν στην κοινωνία στην οποία ζούμε η ατομικότητα δεν αποτελεί αξία. Όταν εμείς οι ίδιοι στο σπίτι μας παρακολουθούμε με μεγάλη προσήλωση τους διάφορους αυτοαποκαλούμενος «δημοσιογράφους» να βιάζουν την ατομικότητα οποιουδήποτε, χρησιμοποιώντας κρυφές κάμερες. Όταν διασκεδάζουμε παρακολουθώντας στα διάφορα «ριάλιτι» ενήλικους που εκουσίως εκθέτουν την καθημερινότητά τους στην κάμερα αναζητώντας κι, αλίμονο, τελικά κερδίζοντας την πολυπόθητη δημοσιότητα. Ζούμε σε μια κοινωνία που έχει αναγάγει την οφθαλμολαγνεία και την επιδειξιμανία σε καθημερινές πρακτικές, οι οποίες αποφέρουν στους οπαδούς τους **τέρψη** κι επιτυχία αντίστοιχα. Πόσο υποκριτικό είναι εν τέλει να μένει κατάπληκτη η κοινή γνώμη, όταν διαπιστώνει ότι, ναι, υπάρχουν και παιδιά, ελάχιστα ευτυχώς, που ακολουθούν αυτό το παράδειγμα;

**Γιώργος Μαυρογένης, «ΕΛΕΥΘΕΡΟΤΥΠΙΑ», 22- 12- 2006,
διασκευασμένο κείμενο**

ΖΗΤΟΥΜΕΝΑ

A1. «Ζούμε σε μια κοινωνία που έχει αναγάγει την οφθαλμολαγνεία και την επιδειξιμανία σε καθημερινές πρακτικές, οι οποίες αποφέρουν στους οπαδούς τους τέρψη κι επιτυχία αντίστοιχα». Να αναπτύξετε το περιεχόμενο της παραπάνω περιόδου του κειμένου σε μια παράγραφο 120- 140 λέξεων.

Μονάδες 20

A2. Για ποιους λόγους, σύμφωνα με το κείμενο, οι νέοι χρησιμοποιούν τόσο πολύ το κινητό τηλέφωνο. Να απαντήσετε σε μια παράγραφο 100- 120 λέξεων.

Μονάδες 20

A3. Να επαληθεύσετε ή να διαψεύσετε, σύμφωνα με το κείμενο, τις παρακάτω διαπιστώσεις, γράφοντας στις απαντήσεις σας, δίπλα στο γράμμα που αντιστοιχεί σε κάθε πρόταση, τη λέξη **Σωστό**, αν η πρόταση είναι σωστή και τη λέξη **Λάθος**, αν η πρόταση είναι λανθασμένη:

α. Η απόφαση καθολικής απαγόρευσης της χρήσης των κινητών στα σχολεία δεν τίθεται στις μέρες μας υπό αμφισβήτηση.

β. Τα όρια στη χρήση του κινητού, ιδιαίτερα από τα παιδιά, δεν πρέπει να είναι ασαφή.

γ. Οι κοινωνικές σχέσεις των νέων δεν επηρεάζονται από τη χρήση κινητού τηλεφώνου.

δ. Οι επιπτώσεις από την κακή χρήση του κινητού τηλεφώνου είναι συχνά και ψυχολογικές.

ε. Σε μια κοινωνία στην οποία η ατομικότητα αποτελεί απαξία δεν είναι παράδοξη η χρήση του κινητού με προσβλητικό -για την ατομικότητα των άλλων- τρόπο.

Μονάδες 10

B1. α) Να βρείτε τη δομή της τρίτης παραγράφου του κειμένου («Γίνεται σαφές ότι... των Ηνωμένων Εθνών.»). (μονάδες 6)

β) Να επισημάνετε πώς αναπτύσσεται η ίδια παράγραφος και να αιτιολογήσετε την απάντησή σας. (μονάδες 4)

Μονάδες 10

B2. Ποια νοηματική σχέση εκφράζουν οι παρακάτω διαρθρωτικές/ συνδετικές λέξεις- φράσεις του κειμένου: **Όσον αφορά (2^η παράγραφος), Παράλληλα (3^η παράγραφος), Μάλιστα (4^η παράγραφος), καθώς (4^η παράγραφος), τελικά (6^η παράγραφος)**; (μονάδες 5) Στη συνέχεια, να αντικαταστήσετε αυτές τις λέξεις με άλλες (λέξεις ή φράσεις) που να διατηρούν τη συνοχή του κειμένου. (μονάδες 5)

Μονάδες 10

B3. «Το ελληνικό υπουργείο Παιδείας αποφάσισε να απαγορεύσει τη χρήση και κατοχή των κινητών τηλεφώνων σε όλα τα σχολεία της επικράτειας.»

α) Ποια σύνταξη επιλέγει ο αρθρογράφος στη συγκεκριμένη περίοδο και τι θέλει να πετύχει με αυτήν; (μονάδες 5);

β) Να μετατρέψετε την παραπάνω σύνταξη στην αντίθετή της. (μονάδες 5)

Μονάδες 10

Γ1. α) Να γράψετε ένα συνώνυμο για καθεμιά από τις παρακάτω λέξεις του κειμένου: **κακοπροαίρετης, συναίνεση, απόγνωση, παγκόσμιο, τέρψη.** (μονάδες 5)

β) Να γράψετε ένα αντώνυμο για καθεμιά από τις παρακάτω λέξεις του κειμένου: κακοπροαίρετης, συναίνεση, ακυρώνει, ανεξαρτητοποίησης, υποκριτικό. (μονάδες 5)

Μονάδες 10

Γ2. σφαίρας, φωνές: Να σχηματίσετε για κάθε λέξη από δύο προτάσεις/περιόδους λόγου, ώστε να χρησιμοποιούνται κάθε φορά με διαφορετικό σημασιολογικό περιεχόμενο και να φανεί η πολυσημία τους. (Μπορείτε να αλλάξετε την πτώση και τον αριθμό των λέξεων.)

Μονάδες 10

Να έχετε επιτυχία!!!